

Volja po pošti:
za celo leto naprej... K 50—
za 6 mesecev... „ 40—
za 3 mesece... „ 30—
za 1 mesec... „ 15—
V Ljubljani na doma:
za celo leto naprej... K 45—
za 6 mesecev... „ 35—
za 3 mesece... „ 25—
za 1 mesec... „ 15—
Sobotna izdaja:
za celo leto... K 15—
za 6 mesecev... „ 12—
za 3 mesece... „ 8—
za 1 mesec... „ 5—

SLOVENEČ

Insarati:
Kmetolpna poltvarsta (50 mm
širaka in 3 mm vteka ali sje
prostor)
za enkrat... po 50 v
za dva- in večkrat... „ 45
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni pril.
Poslano:
Kmetolpna poltvarsta K 1
lahaja vsak dan izvenredni so-
delje in pravice, ob 2. uri pop.
Redna letna priloga vsaki rač.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Upravišтво je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
pošte hranilnice avstrijske št. 24.797, oznaka 20.571,
bezn.-naro. št. 7583. — Upravišćkega telefona št. 55.

Delajmo za našo na- rodno svobodo!

Državo imamo, vlada je tu, vsaj morala bi že biti tu, veselice so tudi tu, kjer se raja pozno v noč v čast Jugoslaviji. Imeli smo tudi že napovedani praznik v spomin ujedinjenja. Vse lepo. Kdaj pa dobimo tudi zapovedane dneve dela v korist na pol osvobodene domovine, za osvoboditev bratov v okupiranem ozemlju?

Nekaj čudnega je ta slovenska malomarnost in grešna nebržnost, ki za nemarja enega najlepših in najdragocenejših kosov cele Jugoslavije. Sem pa tam vesti o trpljenju, nekaj sočutja in pomilovanja, a dela, trdega in smotnega dela z vsem srcem, tega pa ni in ga ni. Vse se zanaša le na Wilsona, na svetovno mirovno konferenco, češ: »Saj vedo, da smo zatirani in da je okupirano ozemlje last Slovencev! Če jim je res za pravico, bodo morali itak dodeliti tudi Slovincem čiste narodne meje.« Morali? Kdo jih bo silil?

Gotovo je, da se moramo zanašati na pravičnost in tiste znamenite Wilsonove štirinajstere točke; vemo pa tudi predobro, da je bil »sacro egoismo«, ki je Italijo zapletel v vojno, vemo dalje, da se je na tej podlagi sklepala tista zloglasna londonska pogodba, ki je zagotovila Italiji vse tisto ozemlje, ki ga je po premirju z Avstro-Ogrsko zasedla Italija in ga danes trdno drži v svoji pesti z namenom, da ga brani kot svojo z zmago priborjeno last. Ne pozabimo na to, ne pozabimo pa tudi, da je sledil oni pogodbi še drug dogovor, neobvezen sicer, a vendar zelo nevaran za našo narodno last: rimski dogovor med Trumbičem in italijanskimi politiki!

Stojimo že ob začetku in sredi priprave za mirovno konferenco. Kaj ve gotovega o vsem tem slovenska javnost? Kako daleč posegajo v naše pravice tajni dogovori raznih poklicanih in nepoklicanih politikov? To pa vemo z vso gotovostjo, da leži nad nami negotovost in silna skrb, če ni že vse na tihem opravljeno brez soglasja in brez pritrditve tistega ljudstva, ki že nad tisoč let z znojem v obrazu obdeluje trdo kraško zemljo, obrezuje trte v slovenskih Brdih daleč doli do beneške nižine in še čez Tilment do Codroipo. Pojasnila treba zdaj naši javnosti o vseh dogovorih, ki vežejo osebe, o katerih mislimo, da imajo v rokah moč in pooblastilo za sklepanje pogodb na mirovni konferenci.

Zahtevamo, da imej, kdor zastopa naše ljudstvo, čiste roke in neobteženo vest. Zakaj le tedaj bomo mirni, če bomo vedeli, da jih ne veže nobena dana beseda. Hočemo in zahtevamo jasnosti na vse strani! Nam gre vendar za več ko pol milijona ljudi, gre za naš bití ali ne bití: za naše Primorje in vso z njim zvezano življenjsko nezavisnost. Če nam kdo odreže Trst z vsem Primorjem, potem nam ne pomaga nič vsa svoboda, vse združenje z brati na jugu in vzhodu. Zakaj, naš obstoj je tako tesno združen s posejostjo po celi jugoslovanski obali od izliva Soče do Drača, da bi nam zašel smrtno rano, kdor bi nam odrezal le kosček te obali, brez katere Italija lahko živi in trguje z vsem svetom prosto in nemoteno.

Kdor bi pomagal in sodeloval pri delu, ki bi nam hotelo odrezati najmanjši kosček svete naše zemlje in odločiti le 1000 naših najzavednejših Primorcev in Goričanov, ta bi bil skrivaj največjega narodnega zločina; za tega ne bi bilo oprostitev; klebi bi ga še pozni vnuki, zamirajoči v gospodarski revščini.

Vprašamo pa vso slovensko javnost, če je storila vse, prav vse, kar je bilo v njeni moči, da se ohrani slovenska posest neokrnjena zavedno. Je storila slovensko časopisovce, da bi bila

poučena naša javnost o važnosti slovenskega Primorja tako, da bi znal najmanjši med nami, kaj bi zgubil, če bi nas odtrgali od morske obali, od Reke pa do izliva Soče? Kdo je odgovoren za to, da je evropska in ameriška javnost netočno ali celo nič poučena o tej naši narodni boli?

Najbridkejša pa je dejstvo, da v trenutku, ko vpijemo o narodni edinstvi, ujedinjenju in državni skupnosti, vsak dan doživljamo, kako malo se briga bratska javnost za naše meje, za naše življenjske pogoje: za naš Trst, za našo Gorico in vse tisto zaledje, na katerem vlada danes brutalna pest italijanskih okupacijskih oblasti.

Ta grešna neenotnost in razdeljenost v brambi skupne lasti je naša največja narodna nevarnost. In vendar je nujno, da se briga vsa hrvatska in srbska javnost za sleherno vas ob naši slovensko-italijanski meji! Vsak najpreprostejši človek bi moral danes po vsej širni Jugoslaviji čutili neznosno ponižanje in težo krivice, ki jih trpe naši ljudje v zasedenem ozemlju, do čim ostali bratje rajajo in se veselo došle svobode v skupni državi. Ali se vam ne zdi potrebno, da bi morali vsi dan na dan od bolesti in skrbi vpití toliko časa, da bi odmevalo po celém svetu, da se nam godi nasilje, ko zapirajo okupacijske italijanske oblasti po naši zemlji šole in zatirajo v ljudstvu vsak čut samostojnosti ter narodne samozavesti? Ves kulturni svet bi moral že danes natančno znati za našo kulturno bol!

Kako revni smo v trenutku, ko se govori in piše o naših krajih v Italiji, kakor da bi ne bilo nad 1000 let v okupiranem ozemlju več kakor 1000 »sčavov«!

Ne drugi, sami bomo zaigrali v nemarnosti in nebržnosti najlepši in najdragocenejši, pa tudi najpotrebnejši ud svojega narodnega organizma.

Ali mora tako biti? Ali mora vedno peti bič nad glavami sužnjev? Sužnji duh in malomarnost sta tudi — velezdajaja!

Dr. J. P.

Kaj pa Slovenija?

Glasilo Starčevićanske stranke pravi »Hrvatska Država«, ki pravi, da je glasilo za narodno ujedinjenje, prinaša dne 16. t. m. na uvodnem mestu poziv na Hrvate, Srbe in Slovence, naj protestirajo v nedeljo, dne 22. t. m. proti italijanski okupaciji. Veseli nas ta odločen poziv od hrvaške strani. Toda ne veselí nas, da se tam govori, naj Hrvati, Srbi in Slovenci protestirajo samo proti pretenzijam Italijanov na Reko, hrvaško primorje, Istro in Dalmacijo, a da se Trst in naša Goriska ne omenjata niti z besedico? Kaj pa Slovenija? Prijatelji Hrvati, tako ne gre! Če že apelirate na Slovence, naj protestirajo proti okupaciji proti Italiji, bi morali gotovo omeniti tudi biser naše slovenske domovine, pljuča, skozi katera dihamo. Trst in našo solnčno Gorisko ter večji del Notranjske in del Korške, ki jih danes Italijan drži v svojih klesčah. Celo italijanski socialisti imajo bolj energične besede za našo stvar. Ali je to malomarnost, ali pa nepoznavanje razmer? Niti misliti si ne moremo, da bi se to zgodilo namenoma. Na vsak način je tak poziv škandal, proti kateremu moramo najodločnejše protestirati.

Proti italijanskemu imperializmu.

**Italijanski socialisti proti
laškemu imperializmu.**

Ženeva, 18. decembra. Iz Rima poročajo, da se je bavilo vodstvo italijanskih socialistov na loncu razpravi z dokumentom, podpisanim dne 6. novembra 1918 v Parizu, ki se glasi: Podpisani socialisti kot člani italijanske so-

cialistične stranke in jugoslovanske socialistične stranke (za Srbijo, Hrvatsko, Slavonijo, Dalmacijo, Bosno in Hercegovino) po izmenjavi misli morejo konstatirati popolno soglasje v vseh problemih, nastalih vsled najnovejših dogodkov in predlagajo internacionalnemu foru sledečo izjavo:

Podpisani protestirajo proti vojaški okupaciji jugoslovanskega ozemlja (slovenske doline Soče, tržaškega ozemlja, Istre, slovenskega dela Korške in Dalmacije) od strani tujih sil, ki izpeljuje, kakor se zdi, tajni londonski pakt. To nasilje nad principi, ki so bili tolikokrat ponarjani od strani ententinih držav, tvori obenem zlo uporabo vojaške sile kakor tudi napako: zlo uporabo vojaške sile entente proti majhnemu narodu, ki se šele sedaj poraja v svoji politični neodvisnosti in katerega je ravno sedaj potrebna sigurnost, da more svobodno ustaliiti svoje življenje in iti po poti svoje lastne organizacije, napake, ker, če pri tem ostane, bo nastal slovenski irendentizem namesto italijanskega, kar bo poročilo nesloge med dvema sosednjima narodoma, a v hrbetnosti bo izvir vojske. Poudarjajoč principe, propisane na zimmerwaldski konferenci in po ruski revoluciji, katere so priznale vse sekcije internacionalne podpisaní socialisti zahtevajo za jugoslovanski narod pravo, da svobodno razpolaga sam s seboj, pravo samoodločbe, ki zahteva izpraznilje tega ozemlja od vsake tuje vojaške sile. Slabost meščanskih strank, da rešijo probleme, ki ne nastajajo v vojski, nalaga socialistom, da podvoje sila za izpeljavo prave rešitve, ki ne sme vsebovati niti najmanjše kašl božice vojske. V imenu socialistov Balkana kakor tudi v imenu internacionalne izskamo svoje solidarnosti taki rešitvi s prepričanjem, da bodo naše stranke v Italiji in v jugoslovanskih deželah leta misli in objavljanja, da bomo v svojih strankah delali v tem duhu, kako naj bi se zmanjšal spor med tema dvema narodoma.

Pariz, 6. novembra 1918.
Morgari, Rabino, Maksimović, Godjandić, Perić, Novaković, Nedjć, Magjarević, Bilbić, Marević, Hope.

Vodstvo italijanske socialistične stranke se je pečalo s tem dokumentom in izjavilo, da stojiše na zimmerwaldskem programu, priznava vsakemu narodu samoodločbo, in sicer da njegovih pravic ne sme prikrašati kaka tuja vojaška sila. Londonski pakt daje Italiji ozemlje, kjer Italijani večinoma ne stanujejo, in grožnja miru v izvršitvi londonskega pakta leži kol imperialistične misli zmagonosne entente, kal tistega imperializma, proti kateremu se je borila sama ententa, pobijajoča ga v Nemčiji in Avstriji.

Laški socialisti proti aneksiji jugoslovanskega ozemlja.

Trst, 17. decembra. Tukajšnji italijanski socialisti vodja Josip Tuntar je imel z dopisnikom bolajnskega lista »Il resto del Carlino« govoro o političnem statusu tržaških socialistov. V poljskoj tega govora je poslal Tuntar listu pismo, v katerem tolnači svoje, oziroma mnene tržaških socialistov o položaju Trsta in bližnjega ozemlja, kakor so si ga mislili tukajšnji socialisti pred razsulo Avstrije in po zasedbi tega ozemlja po Italijanih. Gleda Trsta izvaja Tuntar med drugim: »Ustanovitev neodvisne države, obsega-joče izključno in pretežno italijansko ozemlje od levega brega Soče navzdol ob furiansko-urazsko-istrski obali do vstevsi Pulja je bila le z nekaterimi nasprotujočimi glasovi predložena po skupščini tržaške socialistične stranke. Ni bila torej individualna inicijativa tega ali onega socialisti. Ta ideja se stiriha tudi z zahtavo ministra Sonnina do Avstro-Ogrske iz leta 1915 in jo je socialistična stranka odobrila v času, ko so avstro-ogrski armade še trdno stale ob Plavi in je bilo predzno, izjaviti se javno za izločitev iz državne zveze bivše Avstrije. Cenzura je tedaj trdovratno zatirala vsako tako opazko. — Predlagana republika, ki bi bila pretežno italijanska, torej na noben način ne slovenska, in vse prej kot klerikalna (industrialjski centri Tržič, Trst, Milje in Pulj bi bili rajše precej socialistični), je bila zanižljiva kot naravni privelek Italije in istočasno kot člen v verigi, ki bi jo vezala s porajajočo se Jugoslavijo. Bila bi sredstvo, da se ohrani nezmanjšana trgovska važnost Trsta in bi bila primerna rešitev, ki naj bi pospešila mir s tem, da bi odtegnila raznim prepričanjem se strankam eno najbolj spornih pokrajin. — Dogodki so odločili drugače. Italijanska narodna edinstvenost je gotova stvar. Zelim, da bi iz spoštovanja do pravice samoodločbe Italija oziroma njena vlada našla in imela dovolj moči, da bi se uspešno uprla onim stremiljenjem, ki hočejo na vsak način anektirati »vse« pokrajine do demarkacijske črte. Anektirati hočejo torej tudi izključno ali po veliki pretežnosti slovenske (ne nad, marveč približno en milijon Slovanov) in še druge pokrajine onkraj te črte. Povzročila bi s tem vsemu italijanskemu narodu in posebno proletariatu, ki nosi vedno večji del bremen in trpljenja, zelo bridke dneve. — Ali hočejo res, da postane rek »Včeraj z Italijo proti Nemcem, jutri z Nemci proti Italiji, ki že prihaja iz ust jugoslovanskih politikov, geslo nevarnega irendentizma, ki bo navdihnili ves mladi in kreplji narod Jugoslovonov? — To pismo objavlja list z opazko, kjer omenja med drugim: »Iz vsake vrste tega pisma izhajata hladnost in rezerviranost onih gospodov (tržaških socialistov) napram narodu, ki jih je z orožjem osvobodil gospodarja, ka-

teremu so bili odkritosrečno udani. Hladnost in rezerviranost pa zadobiva še odsev sovražstva v točki, kjer hoče Tuntar predvidjati veseli dogodek nemško-jugoslovanskega zavezništva proti Italiji.«

Ententino javno mnenje proti Italiji.

Trst, 17. decembra. (Lj. k. u.) Vest o nasilnem in samolastnem ter nezakonitem postopanju italijanskih okupacijskih oblasti nasproti jugoslovanskemu življu v zasedenem ozemlju je vzlic strogemu izloziranju, ki ga izvajajo Italijani, vendarle prodrla v širšo javnost. Razne vesti o tem postopanju in protesti proti temu so napravili, kot se zdi, jako globok vtis na razne neitalijanske entente, posebno pa na francoske in angleške politične in častniške kroge. To odseva tudi iz pisanja italijanskih listov, ki se v obve v zadnjem času zelo intenzivno bavijo z Jugoslavijo, njenimi zapadnimi mejami in njenim razmerjem do Italije. — »Secolo«, milanski demokratični list, piše 14. t. m. med drugim: V tisku nevtiralnih in zavezniških držav so objavljene z mnogimi podrobnostmi razni incidenti, ki so se dogodili med nami in Jugoslovani v zasedenem ozemlju na jadranskem Primorju. Opisani so nekateri dogodki, ki so se vršili pred sklepom premirja in po njem; objavljene so obtožbe in protesti, ki so izšli od Narodnega Veča v Zagrebu; trdi se, da so bile po zavezniških vladah sklenjene gotove odredbe z ozirom na nas in Jugoslovane. O vsem tem ni bilo dovoljeno govoriti v Italiji. Gotovo brzoljavke so došle iz Londona in Pariza edino z naslovom: lista, ki so mu bile namenjene, vse drugo do podpis korespondenta je zbrisala cenzura. Javnost je bila vsled tega v popolni nejasnosti. Naša vlada se ni pobrigala, da bi vsaj v lučnemstvu demontirala proti nam objavljene obtožbe. Prejane misli vlada, da je bolj namignila in bolj učinkovita politika, če se pokrile nad vse plašč tajnosti. Bomo videli, kakšen bo uspeh. Na smemo se čuditi, če nam javno mneneje v nevtiralnih in zavezniških državah ni posebno naklonjeno.

Pašičeva politika?

Srb o ureditvi države SHS.
Zagreb, 18. decembra. Dr. Lazar Marković, profesor beogradskega vseučilišča in urednik »La Serbie« ter Pašičev zaupnik je izjavil dopisniku »Az Estar«, da ni ne bomo zahtevali(?) Trsta za sebe, ampak da se bomo zadovoljili(?) z avtonomijo tamonjih Slovencev in Hrvatov, o Istri in Dalmaciji pa da še govora ni, da bi jo prepustili Italiji. Mi smatramo londonski pakt za ničlo. Kar se tiče Reke, bomo pustili Mažarom svobodno prehod, ali je ne prepustimo Mažarom kot njih luke, kajti kar je naše mora tudi nam privesti. Ko je govoril o ureditvi države SHS, je zastopal stališče administrativne decentralizacije. Ta decentralizacija že obstoji, pa jo je treba le ohraniti. Taka decentralizacija ne more biti ovira edinstvu, ampak ta decentralizacija edine more zajamčiti notranjo in zunanjo sigurnost in uvrstiti idejo v širokih masah vseh treh plemen.

(Tako, sodi Pašičev zaupnik! In Pašič?)

»Novo Vreme« proti Pašičevi politiki.
Zagreb, 18. decembra. Glasilo hrvaške napredne stranke (dr. Lorković in dr. Šurmin) »Novo Vreme« piše z ozirom na krizo: Iz uradnih vesti se ne ve, kaj je vzrok krizi Ker s je Pašič odredel sestaviti vlado, bi se to moglo tolnačiti kot znamenje, da on in njegova stranka kot pri ženevskem paktu tudi v tem važnem aktu konstituiranja nove države sedeluje »preko volje« in da nazori o njeni ureditvi še od daleč niso izravnani. Ni dvoma, da taki pojavi ne morejo dobro delovati ne na zunan in ne na znotraj, čeprav so kot znamenje prehodne dobe razumljivi.

Proč s korupcijo.

V zadnjih dneh je zabel list »Napreja« osebne napade na podpisane poverjenika Narodne vlade vsled nedostatkov, ki so se dogodili in se še dogajajo v službi stvarne demobilizacije. Zato sledeča pojasnila javnosti.

Narodna vlada je nastopila svoje mesto v trenutku, ko se je pravkar porušila fronta soške armade. Vsem je še v spominu nervozna bojazan, s katero je vsakdo pričakoval prehod soške armade skozi naše dežele. Prva in vrhovna skrb vseh članov v tistih kritičnih dneh sta bila red in javna varnost. V drugi vrsti se je šele sploh moglo misliti na reševanje vojaškega materijala, ki je začel dohajati z umikajočo se armado. Ta vojaški materijal je obležal na vseh potih in vseh skladiščih, kjerkoli so imeli vojaki svoje zaloge. Izgubil je svojega pravega gospodarja, brez varstva je bil zapuščen, in vsakdo si ga je prilastil — vojska je v svojih zadnjih koncih porodila že nemorno glede javne lasti.

Dočim so prve dni preobrta kradli brezvestni prebivalci ob prehodni cesti, so pozneje kradle in ropale tudi straže, da, celo nekateri častniki in poveljniki skladišč, o čemer teko itak že sodne preiskave. Ko so zabele postajali razmere nevdržljive, je prevzel podpisani poverjenik vodstvo na njegov predlog ustanovljenega prehodno-gospodarskega urada (Uradni list št. 52 z dne 8. novembra 1918), komur

Vestfalskem, se odpoveduje delo; Narodna vlada jim da podporo v denarju in živilih, da se jim olajša povratek v domovino. — Upravnemu odboru dnevnih zavetišč v Ljubljani se dovoli za nabavo čevljev revnim šolskim otrokom znesek 29.545 kron. — Deputacija iz Medmurja je predložila poverjenstvu za narodno obrambo spomenico o grozotah, ki se tam dogajajo. Narodna vlada vzame spomenico na znanje in jo sporoči Narodnemu veču s prošnjo, da zasedejo čimprej srbske ali druge ententne čete Prekmurje in Medmurje. — Okrajni komisar Matej Kaki v Velikovu se imenuje vladnim tajnikom; svoj delokrog naj razširi po možnosti tudi na tiste dele političnega okraja Volšperka, ki se nahajajo v območju Narodne vlade SHS v Ljubljani. — Vladna tajnika dr. Miroslav Lukan in dr. Ivan Vertačnik se imenujeta za okrajna glavarja. — Mestni zastop v Mariboru se razpusti; vladnim komisarjem se imenuje začasno okrajni komisar dr. Vilko Pfeifer v Krškem. — Izvrši se več izprememb v sodni službi, ki smo jih že objavili.

Iz 35. seje Narodne vlade SHS v Ljubljani z dne 16. decembra 1918.

Zvečer dne 14. decembra so prišle srbske čete v slovenski kraj Grabštajn na Koroškem in so se razdelile po hišah. Ob 1/6. uri jutraj so obkolile nemške čete Grabštajn in prišlo je do boja, v katerem je bilo po došliih ustnih in časnikarskih poročilih 45 Srbov mrtvih in ranjenih in 309 ujetih. Srbski stotnik Miloslavievic je opozoril Nemce pred bojem na dejstvo, da so to ententne čete in da je zasedenje Grabštajna v zmislu določil premirja. Z ozirom na ta dogodek je poslala Narodna vlada državnemu uradu za zunanje zadeve na Dunaju in deželni vladi v Celovcu oster protest, v katerem naglašajo, da se je s tem kršilo premirje in da se je zadeva sporočila vrhovnemu ententnemu poveljstvu; za neizogibne posledice odklanja Narodna vlada vsako odgovornost.

S Koroškega je došlo tudi sicer več poročil o neznosnem položaju ondotnih Slovencev. Iz poročil je razvidno stremenje Nemcev, pregnati iz slovenskega ozemlja Koroške voditelje slovenskega prebivalstva, ljudstvo pa uplašiti, da bi bilo v slučaju plebiscita kar mogoče malo slovenskih glasov.

Narodna vlada smatra za neobhodno potrebno, da se sedanje previsoke cene znižajo. Preden stori v tem oziru odločilne sklepe, se bo posvetovala v posebni enketi s strokovnjaki iz krogov producentov in konsumentov. Enketa se vrši v soboto, 21. decembra ob 10. uri dopoldne; udeležijo se je vsi poverjeniki, odnosno njih zastopniki, dalje šest zastopnikov konsumentov, ki jlt predlagajo poverjeništvu za socialno skrbstvo, šest zastopnikov kmetijstva in šest zastopnikov trgovine in industrije, ki jih imenujeta dotični poverjeništvu.

Narodna vlada ima v svojem območju 42 lokomotiv, ki so bile poprej prideljene direktorijam državnih železnic v ozemlju Nemške Avstrije. Te lokomotive je reklamiral zastopnik Nemške Avstrije za svojo državo. Sklene se, da se smatrajo lokomotive za predmet skupne likvidacije in se začasno ne oddajo v Nemško Avstrijo razen v zameno za druge potrebščine iz predmetov skupne likvidacije.

Pri pošttem ravnanstvu v Ljubljani se ustanovi strokovni računski oddelek št. II. in opremi z vsemi potrebščinami. Da se dobijo prostori za ta urad, pregleda komisija, obstoja iz poverjenikov za narodno obrambo, socialno skrbstvo in promet, uporabo prostorov v vseh ljubljanskih vojašnicah.

Deputacije odbora NV v Banjaluki (Bosna) prosi, da se odstopi tamošnjemu revnemu prebivalstvu nekaj konj, voz in poljedelskih strojev iz demobilizacijskega materiala. Na razpolago je samo še nekaj voz, ki so pri nas neuporabni; odposlanci jih smejo dati na lastne stroške odpeljati v domovino.

Čehoslovaška republika želi 50 tovorniških avtomobilov proti eventualni svoječasi povrnitvi. Zadovoljna je tudi z avtomobili, ki zaenkrat niso porabni. Narodna vlada sklene, da odstopi čehoslovaški republiki 50 začasno nerabljivih tovornih avtomobilov proti kompenzaciji v predmetih prehrane.

Narodna skupščina Nemške Avstrije je sklenila v seji dne 23. novembra 1918, da odslavi vse uradnike, ki niso nemške narodnosti. Z ozirom na to sklene Narodna vlada, da odslavi vse državne uslužbence, ki niso jugoslovanske narodnosti, razen posebnih vpoštevavanja vrednih slučajev (med te spada tudi dejstvo, da izvira dotični iz domače rodovine). Narodna vlada prevzame odslavljenenamščence jugoslovanske narodnosti. Izda se naredba celokupne vlade, ki določa tozadevno vse podrobnosti.

Za rodbine vseh državnih uslužbencev, ki so premeščeni na drugo službeno mesto ali ki prihajajo od drugod v službo v domovini in ki morajo vsled sedanjega pomanjkanja stanovanj živeti začasno ločene od svoje rodbine, se določi primerna odškodnina. Podrobnosti določa naredba celokupne vlade.

Upravni komisiji se naroči, da izdela načrt naredbe glede enotne ureditve jezikovnega vprašanja za vsa poverjenišтва v območju Narodne vlade SHS v Ljubljani.

Provizoričen dogovor Narodne vlade z Nemško Avstrijo z dne 7. novembra 1918 glede ureditve prometa se v zmislu pogajanj z dne 9. decembra 1918 podaljša začasno do 25. decembra 1918.

Razne novice.

r Vojni tiskovni stan stare avstrijske-ogrske monarhije je končal 15. dec. svojo likvidacijo. Akte so odpotali v vojni muzej, pisarniško opravilo pa hišnemu poveljstvu likvidirajočega vojnega ministrstva. Osobje vojnega tiskovnega stana, do 1000 oseb, so odpustili v civilno razmerje, aktivne častnike pa pridelili nemški avstrijski armadi.

r Odkritja na Ogrskem. V Budimpešti so zaprli nadporočnika Viktorja Heltay, ki je osumljen goljufije, tatvine, pomeverjenja, nasilstva in škujanja na umor. Tekom preiskave je prišlo na dan, da je zasnoval umor bivšega slovaškega poslanca Jurige v Požunu, a da so ga njegovi ljudje potem pustili na cedilu.

r Vse se maščuje. »Venkov« poroča: Te dni se je vrnil iz vojske bivši praški redar V. Stepanek. Le-ta je za časa preganjanj služil kot rabej ter je obesil mnogo na smrt obsojenih češko-slovaških uskokov in beguncev. Ko se je sedaj vrnil domov, so njegovi sosede in redarji bili vsi proti njemu in so ga hoteli obesiti. Vmes je posegla oblast, ki je Stepaneka zaprla v trdnjasko ječo.

Bombenov raznovrstnih, vsako množino na drobno in debelo po nizkih cenah ima naprodej tvrdka Fran Medica, Ljubljana, Trnaska cesta št. 4. Istotam se dobi več praznih zabojev.

Bukovo oltje se prodaja vsak dan pop. od 1—4 ure pri gostilni Kramar, na dvorišču, Gilice. Cena 95 v. za kg. Prodaja tvrdka A. KUSLARI, Ljubljana, Karlovska cesta št. 15. Ponudim milo za pranje, milo „Dob“, cikorijo, čaj, padriko, sveče, kisovo kislino, razne esence, vermu-vino, sladko, sadni most. Proda se tudi nad 100 hektolitrov hrastovih sodov. 5023

Šivalne stroje, sukanec, prazne vreče, landauer, okoli tri vagone hrastovih, orehovitih in jesenovih plohov prodaja L. Rebolj v Kranju.

Gospodična z manjšim posestvom v bližini železn. postaje, vsestransko izobrazena (tudi gospodinsko) tihega in mirnega značaja, se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodom plemenitega značaja, ki bi imel primerno službo. Tajnost zadržana. Ozira se samo na resne ponudbe, če mogoče s sliko, katere naj se naslovi na upravnistvo tega lista pod šifro „Sreca 5074“.

Opremljeno sobo v bližini Ambroževog, ga trga išče takoj gospodična. Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod šifro: „Opremljena“.

Trgovski pomočnik večšpecerijske in železninske stroje, ter deželnih pridelkov, išče mesta, najraje kje na deželi, a tudi v mestu. Gre tudi kot skladiščnik. Nastopi lahko z novim letom. Cenj. dopisi pod „Božič 5135“ na upravnistvo „Slovenca“.

Hišpac h konjem se sprejme za graščin-ski hiš. Trajna služba. Ponudbe na oskrbnistvo graščine Novi Klošter, pošta Sv. Peter v Savinji dolini.

Stalno sobo išče konceptni uradnik. Ponudbe pod naslovom „Dr. F. S.“ na upravo „Slovenca“.

Strejnik išče službo, najraje s tramvajem in kurjavo. Naslov pove uprava lista pod št. 5137.

Napredaj 10. popolnoma nova, lepa samonska obleka, moško kolo, malo rabljeno, še predvno blago. Istotam se zamenja nekaj premoga za živila. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 5140.

Razprodaja v župnišču v Pečah pri Moravah. Prodali se bodo konji, goveja živina, svinja s prasci, pohištvo, tokovec, staro vino in blago za obleko. Kupci naj se oglašajo do novega leta 1919.

Rumunski denar, izdan od nemške države, kupuje K. S. Ulica stare pravde 6, II. nadstropje, od 3. do 7. ure popoldne.

Čevlje z lesenimi podplati (coklje) v vseh velikostih imamo v zalogi. Cenike pošljamo zastonj, kot vzorec pa 1 par po pošttem povzetju. Na zahtevo povzročujemo tudi več parov. Čevljarska druga iz Mirna, sedaj Vrbovec, pošta Mozirje, Štajersko.

Prodaja svinja in 6 mladičev po sedem tednov starih. — Več pri: Fani Birtic, Laverca pri Ljubljani.

Vino ima v zalogi in nudi Ivan Ogrin, vinska veletrgovina, Laverca pri Ljubljani.

Fotograf. aparat, dobro ohranjen, se kupi. Oblika 10x15 z dobro optiko. Ponudbe z navedbo cene sprejema uprava lista pod šifro „Aparat“.

Psica-ptičarka zelo lepe zunanosti, 6 mesecev stara, vajena snage, se prodaja radi pomanjkanja krme. Vpraša naj se pri g. Praunseis, Dunajska cesta št. 66.

Moška obleka, velika, suknena, nova, je naprodej. Naslov se izve pri upravi „Slovenca“ pod št. 5114.

Tih družabnik s kapitalom se išče za trgovsko podjetje. Ponudbe pod „Družabnik“ na upravnistvo „Slovenca“.

Prodaja zimskih jop in moških čevljev. Napredaj v Sodni ulici št. 3, III. nadstropje, vrata 8.

Pletiva za mlinska sita (pajtlje) najboljša in najtrpejše dobite v trgovini Kolodvorska ulica 35, Ljubljana.

1 ali 2 opremljeni sobi, event. z uporabo kuhinje, bo kuhinje v Siski, na Bleiweisovi, Marije Terezije cesti ali v bližini, rabim čim prej. Ponudbe na upravo lista pod šifro „K. Š.“

Ženitna ponudba. Vdovec 40 let star, pohištvo in 3000 K denarja, zidarski polir. Želi poročiti gospodično ali vdovo brez otrok v starosti 25—35 let z malim posestvom, kmetijo, gostino ali spec. trgovino, najraje v domačem katoliškem okraju. Cenjene ponudbe do 31. decembra. pod šifro „Vdovec“ 5129 na upravo „Slovenca“.

Gostilna, dobro idoca, najraje v Ljubljani, ali v bližini Ljubljane, event. tudi na deželi, se sprejme v najem ali na račun. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod šifro: „Gospodična želi gostilno“.

Prodaja prav po ceni: novo kolo (Puch) s še staro pnevmatiko, dalje testenec, stojčea elektr. svetilka, 200 m elektr. žice, 50 vrec, 10 kg motvoza, blaga (caiga) za moško obleko, železna peč, otroški voziček, par čevljev na zadrgo št. 41, par škornjev št. 41-40 m dolga vrv. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 5113.

Kopalna banja se kupi. Ponudbe z navedbo vedbo cene je oddati upravi „Slovenca“ pod šifro „banja“.

Mizarški vajenec se takoj sprejme. Več se izve na Kongresnem trgu št. 5 v trgovini.

Hrastovih deščic za parketna tla, dva vagona, ceno naprodej. Cena po dogovoru. Proda se tudi nekaj hrastovih in bukovih desk. Istotam se sprejme v mlin VAJENEC, do brega značaja in poštenih staršev. Jor-nej Pogorelec, Struge p. Videm—Dobrepolje.

2 registrovani blagajni (National-Pultschreib-Cassen) sta ceno naprodej pri tvrdki Sever & Comp. prej Peter Lassnik, Ljubljana, Marijin trg.

Krasna hiša, zidana kakor vila, trinad-svetljava, z velikim vrtom in železnim sadjem, dobrimi kletmi, hlevi itd. — ob enem znamenitejših železniških križišč Spodnje Štajerske, neposredno pri kolodvoru, pripravna za vsako obrt, je na prodaj. Več pove upravnistvo „Slovenca“ pod št. 5148.

Gospodar za posestvo na Dolenjskem s 50 orali poljedelske zemlje se išče. Znanost vseh strok poljedelstva, živinoreje, vinarstva in kletarstva se zahteva. Oženjen, katerih žena bi tudi kuhala za posle, imajo prednost. Pri popolnoma prostem stanovanju primerno plačilo po dogovoru. Zglediti se je s prepisom sprave dotedanjega službovanja pri Otomar Bamberg-u v Ljubljani, Miklošičeva cesta 16.

Železno posteljo kompletno, skladno (zložljivo) kupim ali zamenjam za živila. Ponudbe sprejema uprava lista pod šifro „Postelja“.

Stanovanje s hrano išče dijak od noboljši rodbini. Plača v denarju, deloma tudi v živilih. Ponudbe na upravo lista pod „Djak 1919“.

Lovske puške cal 16 in cal 12 so na prodaj pri tvrdki F. K. Kaiser, puškar v Šelenburgovi ulici 6 v Ljubljani.

Pisalni stroj in blagajna se kupi takoj. Cenj. ponudbe na Trgovsko zadrugo v Kam-niku. Istotam se sprejme tudi učenka.

Glasovir, dobro ohranjen, se prodaja. Več se izve pod šifro „I. A.“ poštno ležeče, Ljubljana.

Stanovanje s 3—4 sobami in pritkli-nami v Ljubljani, išče stalen uradnik, eventualno menja svoje sedanje moderno stanovanje v Gradcu. Naslov pove uprava „SLOVENCA“ pod št. 5151.

Sveče fine, starinske, kilogram po K 36.— pošilja tudi na drobno, ako se pošlje denar naprej agentura JURAJ KOŠ, Zagreb, Illica 51. 5133

VINO belo in črno leta 1913—1918 izvrstne kokovče najboljših vrst prodaje na malo in veliko

I. I. STIČ I DRUG SISAK trgovačko društvo veletrgovina vinom. Uzorce izdaje in naročbe uzemlje čez nekoliko dni zastopnik trgovine v Ljubljani Hotel Union soba št. 75.

Brez posebnega obvestila.

Vladni svetnik prof. dr. A. Valenta pl. Marchthurn naznanja globoke žalosti potr v svojem in v imenu svoje mačhe Adele Valenta pl. Marchthurn roj. Hadžić, svojih sester Mary Baumgartner in Emmy grofice Auersperg, svoje soproge Vere Valenta pl. Marchthurn, roj. Mosché, svojega sva-ka Ivana Baumgartnerja, svojih otrok, nečakov in nečakinj ter vseh ostalih sorodnikov, tužno vest, da je njegov iskrenoljubljeni oče, soprog, tast in stari oče, preblagorodni gospod

vladni svetnik
M. U. dr. Alojz Valenta
pl. Marchthurn

redni profesor, vodja in primarij deželnih dobrodelnih zavodov na Kranjskem v p. časni član in dopisujoči član mnogih tu- in inozemskih znanstvenih društev, itd., itd.

dne 18. decembra 1918 ob 1/2 uro popoldne v 89. letu svoje dobe, po kratkem trpljenju, previden s svet. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo dragega pokojnika se bo v petek dne 20. decembra ob 3. uri popoldne v hiši žalosti Franc Jožefova cesta št. 5 svečano blagoslovilo in nato položilo na pokopališču pri sv. Križu k večnemu počitku.

Sv. maše za dušnice se bodo darovale v župni cerkvi Marijinega Oznanenja.

V Ljubljani, dne 18. decembra 1918.

Venci se na željo pokojnika hvaležno odklanjajo.

Niša meja napram Italiji.

Naslednji članek smo prejeli od znanega goriškega Slovence, ki dobro pozna našo jezikovno mejo.

Meje države Slovencev, Hrvatov in Srbov nas zdaj najbolj zanimajo in so kot pereče vprašanje na dnevnem redu. Od srečne ali nesrečne rešitve tega vprašanja je mnogo odvisno, od tega zavisi celo svetovni mir.

Vprašanje je zlasti, kakšna bo meja med nami in Italijo, da ne bode na nobeno stran krivice? Odgovor je lahek: stara meja avstrijska! To je jasno kot beli dan, le pomislimo malo. Dalmacijo, Istro in Trst deli od Italije že morje tako naravno, da bolje ni mogoče. Četudi je v imenovanih deželah nekaj malega Italijanov, vendar bi bila tukaj vsaka delitev po narodnosti nam v škodo, oziroma bila bi nestvar kakor zaplata na novi obleki. Naš življenjski sega povsod do morja in v morje, izjeme so neznatne, kakor je neznan S. Marino v telesu italjskem, Italija nima torej na vzhodnem obrežju Jadrana ničesar iskati, ker bi bila tukaj vsaka delitev goli absurdum.

Po stari meji bi ostal tudi Trst kolikor toliko oddaljen od italijanske meje in postal bi prav lahko ne le trgovsko, ampak sploh pravo kulturno središče, toliko nam, kolikor v našem območju živim Italijanom, kojim radi privoščimo popolno avtonomijo, da le ne preudicirajo naš enako svobodni razvoj. Tako bi lahko po švicarskem vzorcu skupno prija-
malijski tekmovali v vsestranskem napredku, medtem ko bi nas italijanski imperializem popolnoma strl, pa tudi naše italijanske so-
deželane vsaj gmotno oškodoval.

S tako mejo bi bili po ogromni večini zadovoljni tudi avstrijski Furlani. Beneški Slo-
venci bi bili seveda za nas izgubljeni, vendar bi bila taka meja za nas sprejemljiva, četudi ne povsem zadovoljiva. Tako bi ostale tudi cerkvene razmere neizpremenjene, medtem, ko bi imperialistično stremljenje italijansko, ako bi se uresničilo, vse prekucnilo, v našo oči vidno, nepregledno pogibelj. Zato kličemo tudi našim cerkvenim knezom: pozor!

Ako bi pa Italija s staro mejo ne bila za-
dovoljna, potem bi ji v najboljšem slučaju mogli odstopiti avstrijske Furlane, ker ti se na zapadu kompaktno drže svojih italijanskih bra-
člov. V Dalmaciji in Istri pa bi ji brez naše ob-
družne škode ne mogli prav ničesar odsto-
piti, kakor je bilo že omenjeno. Pa tudi av-
strijske Furlane bi ji mogli odstopiti le onkraj Soče, nikakor pa ne ona sicer maloštevilna bi-
zjaško-furlanska selišča, ki se nahajajo na le-
vem bregu te reke od morja navzgor do Za-
graja, ker tukaj bi mogla tvoriti pravo in na-
ravno državno mejo edinole Soče, in to toliko
bolj, ker je v Trzinu (Monfalcone), v Ronchi (Ronchi) in v sosednjih vasi mnogo naših
ljudi naseljenih in jih bo v doglednem času še
več. Od Vermeljane navzgor pa žive že takó
po zdravskih, št.-martinskih in vrhovskih hri-
bih prav do spodaj tekoče Soče v pretežni
večini Slovenci. Katastralna občina Vrh sv.
Mihaela in frakcija Ušje med Rubijami in Pe-
tovljem, ki je spadala politično pod Gradišče,
tovišem, ki je spadala politično pod Gradišče,
a cerkveno h Gabrijam, ste popolnoma slo-
na Goriškem preprosto označil, bolje je v
tem oziru pogodil Cezarnig.

Italijanska meja na kopnem naj bi šla to-
rej od izliva Soče v morje ob nje desnem bre-
gu navzgor do Majnic (Mainizza), kjer je zelo
važno križišče obeh narodnosti, saj tukaj
trčite skupaj meji podgorske in ločniške ob-
čine. Od tukaj naj bi se meja zasukala na-
prej tako, da bi ostali kraji: Majnica, Ločnik,
Moša, Krmin, Rutarji, in Dolenja še nam, ker
je v teh krajih prebivalstvo mešano in bi bil
plebiscit za nas ugoden. Občevanje s Slovenci
je v teh krajih zelo živo, zato naj bi jezikovna
borba tukaj ostala, seveda brez vsakega nasi-
lja. Takim mešanim krajem moremo zagotoviti
popolno jezikovno svobodo le mi pohlevni Slo-
venci, ki se ne upiramo znanju tujih jezikov,
nikar pa Italijani, ki poleg sebe absolutno ne
trpe drugega jezika, razen svojega.

Onkraj Mirnika bi meja krenila na ita-
lijska tla ter bi objela slovensko Benečijo s
Cedadom vred do Tera in Režijo do koroške
meje, ker bi te pokrajine morali brezobzirno
zase zahtevati v slučaju, da Italija ne pripo-
zna starih avstrijskih mej. Taka meja bi bila
za nas sprejemljiva in zadovoljiva. Naj jo pa
dosežemo ali ne, nasproti Italiji je v tem oziru
od naše strani potreben do skrajnosti odločen
nastop, sicer ostanemo gotovo več ali manj
oškodovani.

Pisec teh vrstic pozna dobro jezikovno
mejo na Goriškem, zato se ne vjemam z onimi,
ki bi Ločnik radi prepustili Italiji. Ta vas je
bila še nedavno skoro izključno slovenska, in
še do danes smo imeli tukaj slovensko šolo,
katere niso mogli italijanaši kljub vsemu pri-
zadevanju zatreti; znamenje, da je bila po-
trebna. Tudi v Krminu smo že imeli sloven-
sko dvorazrednico. Sploh je črta Ločnik-
Moša-Krmin v narodnem oziru za nas od-
ločilna važnost; torej pozor!

Niti se povsem ne vjemam z izvajanci g.
ing. I. M. (Slovenec št. 267), ki bi rad pustil
Italiji ono malo potujočih in celo slovenskih
selišč na levem bregu Soče do Rubij. (Občani
te katastralne občine so izključno slovenski
koloni, občina sama pa je izključno last baro-
nov Bianchi, ki Slovincem niso posebno pri-
jazni.) Kod naj bi potem šla tukaj državna
meja? Ali morda po sredi železnice? To pač
ne gre. Kakor hitro pustimo, da stopi Italija
na levi breg Soče, ji moramo eo ipso tudi Trst
prepustiti, ker sicer bi postale narodnostne
razmere med nami in njo naravnost neznosne.
Imperializem bi kazal zopet svoje rozičke.
Sploh pa je mejno vprašanje med nami in Ita-
lijo skrajno kočljivo, zato je treba od naše
strani mnogo energije in mnogo previdnosti,
imamo pač z lisjakom opraviti.

Tudi ni res, da bi se zapadna narodnostna
meja ne bila že trinaest stoletij bistveno izpre-
menila, kajti Furlanija, ne samo avstrijska,
marveč tudi italijanska, je bila nekdanj veči-
no slovenska, in le polasoma se je slovenski
življenjski celó do danes umikal močnejšemu ro-
manekemu. O tem pa morda drugič kaj več.
I. B.

Narodna vlada.

Iz 33. seje Narodne vlade SHS v Ljubljani z
dne 15. decembra 1918.

Odobri se naredba poverjeništvu za uk in
bogočastje glede draginske doklade za ljub-
ljansko učiteljsko. — Društvo za vojaške do-
move v Ljubljani ima knjižnico in okroglo 100
tisoč kron denarja. Oboje prevzame Narodna
vlada in osnuje v Ljubljani vojaški dom. —
Slovenskim vojakom, ki delajo v rudnikih na

Potnika, prvovrstnega, išče za takoj
pisuje stal-
no mesto
Prosilci z lepo pisavo, ki so v hranil-
nici stroki poplavljeni izveščani, naj
vložijo svoje s prilogi opremljeno
prošnje do 23. decembra 1918 pri podpisani-
nem ravnatelju. Plača po dogovoru
Ravnateljstvo.

Gospod, več materinega in nemškega
jezika perfektno in govoru ter
pisavi, bivši avijatik, se želi posvetiti
resni trgovini ter išče v svrhu prakti-
ciranja pri kakem večjem podjetju
mesta. Nastop lahko po novem letu.
Ponudbe pod poštno ležeče: Janko G.
Vrhnik 215.

Razglednice v veliki izbiri na debelo:
božične, novoletne in druge
priporočila tvrdka Lovro Demšar,
Ljubljana, Kolodvorska ulica 35, 4725

Posebna zahvala.

Zahvaljujem se najtopleje
vsem srbskim častnikom, ča-
stniškemu zboru v Ljubljani,
njegovim poškovanim sodru-
gom kakor vsem prijateljem
za poklonjene vence umrlemu
sinu, gospodu

Vladimirju Tomšiču

SHS por. v rez.

ter vsem onim, ki so prišli, da
ga spremlijo k večnemu po-
čitku.

Pogreb se ni vršil, ker je
bil prepeljan v Il. Bistrico ter
pokopan v lastni grobnici.

Ljubljana, Il. Bistrica
dne 17. decembra 1918.

Zalujoča mati.

Globoko potrtem srcem jav-
ljam vsem sorodnikom in
prijateljem, da je naš iskreno
ljubljeni, nepozabni sin, so-
prog, oče, brat, svak in stric,
gospod

Franjo Žagar

veleindustrijalec in veleposesnik

po kratki in mučni bolezni
naglo preminul 16. t. m. ob
8 1/2 uri zvečer na Rakoku v
najlepši moški dobi 37 let.
Pokopan je bil blagi pokojnik
v sredo 18. t. m. popoldne.

Bodi mu ohranjen prijazen
spomin!

Zalujoči ostali.

Tužnim srcem javljam svo-
jim prijateljem in znanem
prežalostno vest, da je vse-
mogočni poklical v boljše živ-
ljenje našo predrago mamico,
mojo blago soprogo

Franjo Mihelič

po dolgi mukopolni bolezni,
prevideno večkrat s svetimi
zakramenti. Pogreb nepozabne
se vrši v četrtek dne 19. de-
cembra 1918 na domače pokop-
ališče pri D. M. v Polju ob
4 uri popoldne. Zlato dušo
ohranite dragi mi prijatelji in
znanci v najlepšem spominu;
spominjajte se je v molitvi,
katero je tako ljubila.

D. M. v Polju, 18. dec. 1918.

Viktor Mihelič, naduč., soprog.
Viktor in Milica, otroci.

Metle

izrađuje na veliko i malo

„Pučka radiona“

ZAGREB, GOLJAK broj 2.

Telefon: 18-28.

Mestna hranilnica v Kamniku raz-
pisuje stal-
no mesto
Prosilci z lepo pisavo, ki so v hranil-
nici stroki poplavljeni izveščani, naj
vložijo svoje s prilogi opremljeno
prošnje do 23. decembra 1918 pri podpisani-
nem ravnatelju. Plača po dogovoru
Ravnateljstvo.

„PEKO“ najboljša
kakovost
zopet dobe, po
dnevnih cenah, v
zalogi tovarne čev-
ljev 4871

Peter Kozina & Ko.

v Ljubljani (na Bregu).

Pismena naročila se valed
sedanjih razmer ne izvršujejo,
ter se priporoča osebni nakup.

„Ljudska posojilnica v Ljubljani“

naznanja s tem, da bode od 1. januar-
ja naprej do preklica obrestovala vloge
na hranilnih knjižnicah

po čistih 3 1/4 %

ter lahko oni vložniki, ki ne bi bili
zadovoljni s tem obrestovanjem, svoje
vloge dvignejo. Rentni davek plačuje
posojilnica sama.

V Ljubljani, dne 12. decembra 1918.

Miši, podgane,

stenice, ščurki.

Izdelovanje in razprodajanje praskov, radikalno
učinkovito uničevalnega sredstva, za katere
dodajajo vsak dan zašvalna pisma. Za podgane
in miši K 2-; za ščurke K 3-; tiskura za
stenice K 2-; posebno močna tiskura za ste-
nice K 3-; uničevalno močje K 2-; prasek
proti mrčesom 2 in 4 K; tiskura proti ušem
pri ljudeh K 3-; mazilo za uši pri živini K
2-; prasek za uši v obliki in perilu K 2-;
tiskura za bolhe pri psih K 1-0; tiskura proti
mrčesu na sadju in zelenjavi (umorec rastlin)
K 3-; — Posilja po povzetju Zavoda za pokon-
čevanje mrčesa 4707

M. Jünker, Zagreb 39., Petrinjska ulica 3.

**Mast, salami
in suho meso**

ter drugo suhomesno blago pošilja nad
5 kg J. GUGOVIC, Nova Gradiska, Sla-
vonija. Denar naprej ali 50% naplačila.

**Tovarna strojev in žele-
znine A. NADEL v Kamniku**
prevzema

popravila strojev

vseh vrst in poljedelskih strojev v naj-
skrbnejšo in naglo izvršitev.

Edina slovenska veletrgovina
umetnega cvetja in pogrebni po-
trebščini

Anton Z. Finžgar
VARAŽDIN (HRVATSKO)

dobavlja samo na debelo: umetno
cvetje, nagrobne vence, okraske,
nože in tapete za rakve, tančice,
mrtniške čevlje i. t. d.

Svoji k svojim! :: Svoji k svojim!

Krema za britje

najboljša kakovost, lahka brez
vode, 1 porcelan. lonček K 7-
1 tucaj 60 K.

Milo za britje

pristno, najboljša vrste 3 kosi 9 K
1 kg K 34- Pošilja proti naprej-
poslatvi denarja

M. JÜNKER, eksportna trgovina
Zagreb 39., Petrinjska 3 III. Hrv.

Stare damske klobuke

sprejema v popravilo in tudi nove na nove
oblike prenaša FRANC CERAR, to-
varna slavnikov v STOBU, pošta Dom-
žale pri Ljubljani. - Cene primerno nizke,
točna postrežba. 3715

Ustanovljeno 1. 1893.

Ustanovljeno 1. 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani
registronska zadruga z omejenim jamstvom.

Dovoljuje članom posojila proti poroštvo, zastavi življenjskih pollic,
poseslev, vrednostnih papirjev ali zaznambl na službene prejemke.

Vračajo se posojila v 7 1/2, 15 ali 21 1/2 letih v od-
sekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.

Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani,
Kongresni trg štev. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/4 %
Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1917. K 489.481.79.
Deležnikov je bilo koncem leta 1917. 1421 s 14.855 deleži, ki repre-
zentirajo jamstvene glave za K 5.783.450.—